

* O.T.: **she'ool** = graf 33, hel 32; 65 x.

Graf: o.a. Gen. 37:35 + 42:28 (nederdalen; Jakob); Ps. 30:4 (opgevoerd; uit de kuil); Ps. 49:16 (God zal mijn ziel van het **geweld** des graf verlossen); Job 38:10 (**poorten** des grafs); Jona 2:2 (de **buik** des grafs; vgl. Here Jezus: Mt. 12:40: Jona: in de buik van de vis; de Zoon des Mensen: in het hart der aarde); Jes. 38:9-11 (Hizkia).

Hel: o.a. Nu. 16:30 (Korach c.s.: levend ter helle); Dt. 32:22 (de **onderste** hel); 1Sa. 2:6 (doden, ter helle doen **nederdalen**); Job 11:8 (**dieper** dan de hel); Spr. 9:18 (**diepten** der hel); Spr. 15:24 (hel **beneden**). M.b.t. de Here Jezus: o.a. Ps. 16:10; Ps. 116:3 (banden des doods; angsten der hel); Ps. 139:8.

c) **Tartarus:** Gr.: tartaro'oo (1 x); in de hel (tartarus) werpen (m.b.t. gevallen engelen).

2Pt. 2:4 Want indien God de **engelen**, die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar, die in de hel geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen <variant: *putten*> der **duisternis**, om tot het oordeel bewaard te worden; *Griekse mythologie: Tartaros: onderaardse duistere diepte, waar o.a. de Titanen hun straffen wegens ernstige vergrijpen tegen de goden ondergaan.*

Jud. :6 En de engelen, die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen woonstede verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel des groten dags (Opb. 20:11-15) met eeuwige banden onder de **duisternis** bewaard. (Gen. 6: de zonen Gods die ingingen tot de dochteren der mensen: reuzen).

d) **Gehenna:** f.; 12 x: ≈ poel des vuurs: Mt. 5:22,29,30; Mt. 10:28; Mt. 18:9; Mt. 23:15,33 (geveinsde Farizeeën + discipelen: kind der hel; helse verdoemenis; Mk. 9:43,45,47; Lk. 12:5; Jak. 3:6).

Mt. 10:28 En vreest u niet voor degenen, die het lichaam doden, en de ziel niet kunnen doden (*naar het dodenrijk*); maar vreest veel meer Hem, Die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel (*poel des vuurs: de tweede dood*).

Mk. 9:43 En indien uw hand u ergert, houwt ze af; het is u beter verminkt tot het leven in te gaan, dan de twee handen hebbende, heen te gaan in de hel, in het onuitblusselijk (Gr.: *asbestos*) vuur (Gr.: *pur*); vs. 47 (hel<se vuur>); ≈ eeuwige vuur: Mt. 18:8; Mt. 25:41 (bereid voor de duivel en zijn engelen = poel des vuurs: Opb. 20:10); Jud. :7 (straf des eeuwigen vuurs: Sodom + Gomorra).

* Gehenna = **Poel des vuurs:** Opb. 19:20 (beest + valse profeet: levend); Opb. 20:10 (duivel: na 1000 jr. + korte tijd); Opb. 20:14 (dood + hel (hadès); Opb. 20:15 (ongelovige doden); Opb. 21:8 (al de leugenaars e.a.). De tweede dood: Opb. 20:6; 20:14; 21:8.

* Naam ontleend aan: Dal (gaj) van (de zonen van) Hinnom; 2Ko. 23:10 + 28:3 + 33:6 + Jer. 32:35 (Tofeth; i.v.m. afgoderij: Molech + Baäl; kinderen door het vuur laten gaan); Jer. 7:32 + 19:6 (moorddal). *Vallei met steile, rotsachtige zijden, ten ZW van Jeruzalem, waar men later ook de lijken van ter dood gebrachte misdadigers onbegraven neerwierp, om na verloop van enige tijd verbrand te worden.*

e) **Afgrond:** N.T.: **abussos** (f.); 9 x.

* Opb. 9:1,2,11 (5^e bazuin: sleutel van de **put** des afgronds; geopend: rook; zon + lucht verduisterd. Vs. 3-10: Uit de rook: sprinkhanen, macht gelijk de schorpioenen; mensen zonder zegel Gods beschadigen; niet doden, maar 5 maanden pijnigen. Vs. 11: hun koning is de engel des afgronds; zijn naam was in het Hebreeuws Abaddon, en in de Griekse taal Apollyon. Betekenis: verderving, verderver). *Put:* vgl. Ps. 55:24; Ps. 69:16; Jes. 24:22.

* Opb. 11:7 + 17:8 (het beest, dat uit den afgrond opkomt) ≈ het beest uit de zee (Opb. 13:1).

* Opb. 20:1,3 (Engel met sleutel van de afgrond + grote keten; duivel gegrepen; in de afgrond geworpen voor 1000 jaren; vs. 7: zijn gevangenis).

Lk. 8:31 En zij (Legio: vele demonen; vs. 30) baden Hem, dat Hij hun niet gebieden zou in de **afgrond** heen te varen. Vs. 32 (in de zwijnen); vs. 33: kudde stortte van de steilte af in het meer; Mt. 8:32 + Mk. 5:13 (zee). **Afgrond: in de zee.**

Rom. 10:7 Of, wie zal in den **afgrond** nederdalen? Hetzelve is Christus uit de doden opbrengen. **Afgrond: dodenrijk.**

O.T.: **thedom;** afgrond 34, diepte 2 (Dt. 8:7; Dt. 33:13), 36 x.

* 1^e x: **Gen. 1:2:** Aarde: woest, ledig; duisternis op de afgrond; wateren. Spr. 8:24-28 (oorsprong).

* ≈ **zee, wateren:** o.a. Gen. 7:11; Ex. 15:5,8; Job 28:14; Job 38:16,30; Ps. 33:7; Ps. 77:17; Ps. 106:9 + Jes. 51:10 (Schelfzee); Ps. 135:6 (Al wat den HEERE behaagt, doet Hij, in de hemelen, en op de aarde, in de zeeën en (nl.) alle afgronden).

* Gen. 49:25 (zegeningen); Ps. 71:20 (afgronden der aarde); Ps. 107:26 (t.o. de hemel; nederdalen tot in de afgronden); Spr. 3:20 (door Gods wetenschap gekloofd); Eze. 31:15 (≈ ter helle nederdalen; stromen, grote wateren); Am. 7:4 (grote afgrond verteerd; ≈ ravijn, grote diepte).

* ≈ **dodenrijk:** Jona 2:5: De wateren hadden mij omgeven tot de ziel toe, de afgrond omving mij; het wier was aan mijn hoofd gebonden. Vs. 2: buik des grafs (sheool; + dodenrijk); vs. 3: diepte, in het hart der zeeën, stroom; baren, golven; vs. 6: nedergedaald tot de gronden der bergen, grendelen der aarde waren om mij heen; verderf.

* **Diepte:** metzolah; diepte 10, grondeloos 1; 11 x.

≈ afgrond/zee: Ex. 15:5; Job 41:22; Ps. 68:23; Ps. 107:23,24; Mi. 7:19.

≈ sheool (dodenrijk): Ps. 69:3,15,16 (grondeloze modder → dood van de Here Jezus); Ps. 88:7 (≈ de onderste kuil; in duisternissen); Jona 2:2,3.